

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Martini Bonacinæ Vtrivsque Signatvræ Referendarii
Compendium Omnium Operum de Theologia Morali,
omnibusque conscientiæ nodis**

Bonacina, Martino

Coloniæ Agrippinæ

Irregularitatis dispensatio.

urn:nbn:de:hbz:466:1-41152

Dispensatio irregularitatis.

123. Summus Pontifex dispensare potest in omni irregularitate jure humano introducta; sicut enim potest legem condere, ita etiam potest eam per dispensationem abrogare. *Ibid. quest. 5. punct. 1. n. 1.*

124. Probabiliter sustineri potest, ablata lege irregularitatem inducente, censeri etiam ablatam irregularitatem ante contractam, modo abrogatio legis simpliciter & absolute fiat. *Ibid. num. 2.*

125. Episcopus dum in sua diocesi existit, dispensare potest cum suis subditis in irregularitatibus provenientius ex defectis occultis, excepta irregularitate proveniente ex homicidio voluntario, aut ex delicto deducto ad forum contentiosum. Dispensare potest etiam cum religiosis seipso illi subiectis in iis casibus, in quibus potest cum suis subditis dispensare. Hæc facultas dispensandi quam habent Episcopi ex privilegio Tridentini non est extendenda ad alios Prælatos habentes jurisdictionem quasi Episcopalem. *Ibid. num. 3. 4. 5. 6. 7.*

126. Episcopus dare potest facultatem alteri, qui se committet in iis casibus, in quibus dispensare potest cum suis subditis in irregularitate & in censuris, quia favores sunt ampliandi; & eo ipso quo Episcopus aliquem irregulare admittit ad ordines, aut concedit litteras dimissorias, censetur cum eo dispensare in irregularitate, aut concedere facultatem, ut dispenseretur ab alio Episcopo, modo sciat ordinandum esse irregularem, & intentionem habeat dispensandi. *Ibid. n. 8. 9.*

127. Omnis irregularitas saltem confurgens ex proprio delicto tollitur per Baptismum, seu potius, homo non afficitur irregularitate ob defectum existentem ante Baptismum, nisi defectus adhuc perseveret post Baptismum. *Ibid. punct. 2. n. 1.*

128. Per professionem in approbata religione tolluntur irregularitates in jure expressæ, v. g. ea, quæ provenit ex defectu natalium; hæc tamen irregularitas aufertur per professionem solum quoad ordines, non verò quoad prælaturas. *Ibid. num. 2. 3.*

129. Irregularitas aufertur ablata causa, ob quam fuerat introducta, quoties irregularitas fertur pro tali tempore, quo durat talis causa: propterea irregularitas ex defectu ætatis, tollitur sublato ætatis defectu per adventum legitimæ ætatis. *Ibid. n. 5.*

130. Irregularitas tolli potest per facultatem à Summo Pontifice concessam, aut etiam collatam ab Episcopo in iis casibus, in quibus Episcopus jure ordinario dispensare potest. *Ibid num. 6.*

131. Facultas dispensandi concessa à Papa sub hac conditione, *si res ita est*, expirat morte Papæ re adhuc integra; quia hujusmodi facultas est veluti mandatum, mandatum autem expirat morte mandantis. *Ibid, num. 7.*

132. Habenti facultatem absolvendi ab omnibus censuris & sententiis, non censetur concessa facultas absolvendi ab irregularitatibus contractis ex delicto, nisi facta sit illius expressa mentio. *ib. n. 8.*

133. In concedenda & obtinenda dispensatione, requiritur, ut dispensatio signo aliquo externo sufficienter manifestante voluntatem Superioris, exprimatur: requiritur præterea justa causa, & ut exprimatur species irregularitatis, seu delicti; alioquin obstrictus pluribus irregularitatibus, nullius validè obtinet dispensationem, cum non constet in quam fuerit dispensatus. *Ibid. punct. ult. num. 1.*

134. Qui obtinuit facultatem dispensandi in irregularitate, potest cum eo dispensari, si obtenta facultate denuò incidat in irregularitatem: nec est necesse in concedenda dispensatione dicere, *dispenso te toties, quoties incurristi*; sed sufficit dicere, *dispenso te super irregularitate*. *Ibid. n. 2. & 3.*

135. Obtinens dispensationem ob unam causam, non censetur dispensatus in irregularitatibus contractis ob aliam causam, nisi reverà Superior intendat generaliter dispensare. *Ibid. num. 5.*

136. Non extat certa & determinatà verborum forma in concedenda dispensatione irregularitatis; nullo enim jure probatur eam requiri: hæc tamen communiter adhiberi solent: *Dispenso tecum in irregularitate, vel irregularitatibus quas obtalem, vel talem causam contraxisti, teque habilem officio ad susceptionem & executionem ordinum, & officiorum tuorum, quantum possum, In nomine Patris, &c.* Valida tamen est dispensatio obtenta sub hac forma: *Absolvo te ab irregularitate, quam contraxisti, &c.* *ibid. num. 7.*

A D D I T I O.

Irregularitas est, vel ex defectu, vel ex delicto: ex defectu, quan-

quando homo defectum haber, ob quem à jure repellitur
sacris ordinibus suscipiendis, vel exercendis Ex delicto, quan-
do quis ob delictum aliquod patratum, ab illis de m arctetur.

Observandum, nullam esse irregularitatem, & numquam
contrahi, nisi sit in jure expressa.

Multæ sunt irregularitatis species ex defectu, nam sunt
defectu vel natalium, vel originis, vel libertatis, vel ætatis, vel
honestæ famæ, vel corporis, vel animæ, vel sacramenti.

Quando dubium est, an aliqua irregularitas sit in jure,
dubius non debet aliquem irregularem putare, & quando dubi-
tatur, an aliquod factum juris irregularitatem inducat, sicut
ut quibusdam videtur, potest hominem irregularem exi-
mare, quod negat Innocentius: Panormit. distinguit, inter fo-
rum contentiosum, & forum pœnitentiale.

Quando agitur de imponenda pœna, ubi nullum est animæ
periculum, vera est Innocent. doctrina, quando autem agitur
de pœna salutem animæ respiciente, in dubio debet homo
regularis reputari. sic Panormit. Toletus explicat.

Judæus.

Cessante periculo, non est mortale, cum Judæo conversari,
etiam simul habitando, non tamen ejus medici opera uten-
do, juxta Constitution. Gregor. XIV. vid. Fum. *ver. Judæus*
num. 2 3. 3. Sylv. vers eod. de hac re multa Azorius l. 8. c. 2.
Prohibet tamen *c. nullus. 28 q. 1. vid c omnes. ibid.*

Licet ei vendere ea, quibus utitur in ceremoniis suis, sed
non ea intentione, ut utatur, nec cum certò scitur illis abolu-
tus. Cajet. 2. q. 269. art. 2 Mol. dist. 340

Quidam tam en negant, lege Azor. l. c. q. 5.

Judæi non sunt prohibendi celebrare suos ritus, aut reficere
re suas Synagogas. vid. Azor. l. c. c. 6.

Alii quidam, posse Principem non habentem superio-
rem in temporalibus, permittere Judæis usuras, si ita expe-
diat Reipub. Licet enim permittere mala minora, ad evitanda
majora, ut apparet in meretricio. vid. Azor. l. c. c. 21. *quest. 11.*
Nav. 27. n. 143. c. con. 3. de usu. Sylv. usura. 9 q. 22.

Christiana nutrix, extra Judæorum domus, eorum infan-
tes nutrire potest, juxta Zabarell. quod negat Ant. de Bu. Jo-
an. Andr. Abbas, Azor. l. c. c. 22. q. 9.